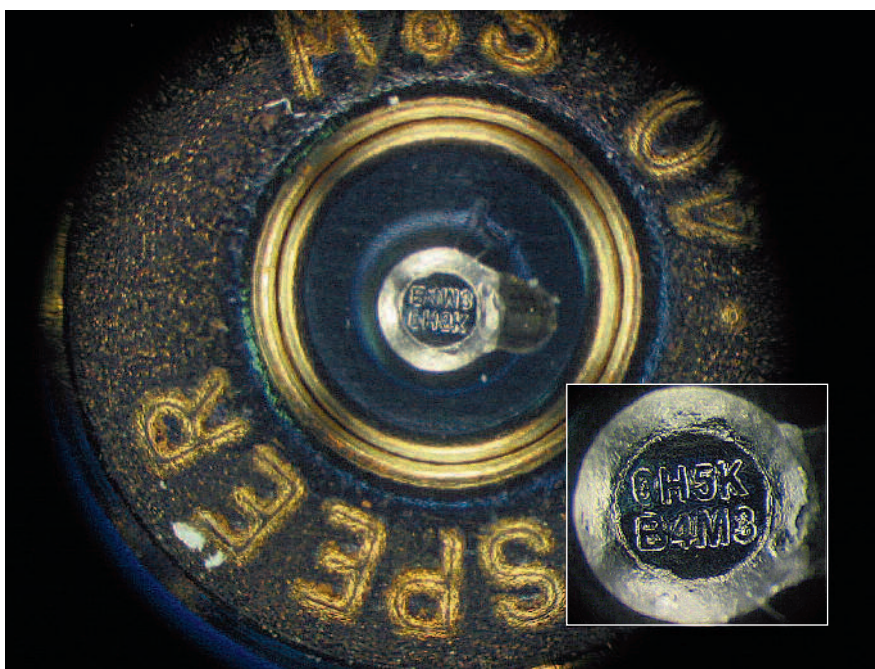

Když se zbraň umí podepsat

V roce 2007 podepsal tehdejší guvernér Arnold Schwarzenegger zákon nařizující, že od roku 2010 musí být všechny samonabíjecí pistole prodávané v Kalifornii opatřeny takzvanou mikrorážbou – zvláštním technologickým opatřením napomáhajícím identifikaci zbraně podle nábojnice. Nejen z řad obhájců zbraní se však ozvaly hlasy zpochybňující užitečnost či vůbec funkčnost tohoto vynálezu. Co tedy vlastně mikrorážba je?

Dno pokusné nábojnice

Základní principy, na nichž je založena identifikace zbraně podle nábojnice, jistě znáte. Různé části zbraně si z výroby přinesou individuální mikroskopické znaky, a používání k nim přidá další. Tyto znaky se po každém výstřelu otisknou do střely a nábojnice. Expertním porovnáním například nábojnice nalezené na místě činu a zkušební nábojnice vystřelené z podezřelé zbraně pak lze určit, zda byla nábojnice z místa činu vystřelena z této zbraně jako srovnávací.

Tento identifikační postup má ale několik omezení. Za prvé – má-li se určit, zda byla nábojnice vystřelena z určité zbraně, je nejdřív třeba tu zbraň nalézt. Ne najde-li se, pak není s čím srovnávat. Někde se to řeší ukládáním tzv. zkušebních nábojnic a střel ze všech prodávaných zbraní v policejních registracích. Za druhé – v důsledku opotřebení zbraně a ko-

rozných vlivů se individuální identifikační znaky během času méně nebo více mění, vznikají další a další „mikrostopy“, takže se mění i celkový obraz, což ztěžuje nebo až znemožňuje jednoznačné ztotožnění. Tím je také oslaben význam ukládání zkušebních nábojnic a střel.

Tomu všemu by se dalo zabránit opatřením zbraně takovými prvky, které by na nábojnici nechávaly stopy snadno čitelné, relativně neměnné a pokud možno identifikující zbraň, ze které bylo vystřeleno. Tak vznikla mikrorážba (anglicky microstamping).

Jde o patent Todda Lizetta z pennsylvánské firmy ID Dynamics, který využívá metodu přesného mikroobrábění laserem. Princip je celkem jednoduchý: do zápalníku a čela závěru pistole se do hloubky 10–15 mikrometrů vypálí identifikační značka s číselným, písmenným a pomocným tečkovým či čárovým kódem,

který se po každém výstřelu otiskne do zápalky a dna nábojnice. Policii pak už jen stačí podívat se na nábojnici mikroskopem, přečíst si kód a hned bude vědět, ze které zbraně bylo vystřeleno. Takhle nějak to tedy funguje... v teorii.

Dvě nezávislé studie ale ukázaly, že tak jednoduché to zase nebude. Výzkumníci z Davisovy univerzity v Kalifornii a z federálního Úřadu pro alkohol, tabák, střelné zbraně a výbušniny (BATF) si v nich položili tři otázky. Za prvé, jak stálé jsou tyto značky? Každá součástka přece podléhá opotřebování, mikrorážba by neměla být výjimkou. Za druhé, otiskne se značka do zápalky či dna nábojnice dostatečně zřetelně, aby umožnila jednoznačnou identifikaci? A za třetí, co když se uživatel pokusí tyto značky odstranit? Podaří se mu to?

Testům byly podrobeny pouze značky na zápalníku – v době, kdy test probíhal, nebyla ještě technologie značek na čele závěru dovedena do použitelné formy. Test odolnosti probíhal na šesti pistolích Smith & Wesson 4006, z každé z nich bylo vypáleno kolem 2500 výstřelů. U jednoho zápalníku došlo vlivem namáhání k mírné deformaci některých čísel v kódu, ostatní vydržely bez velkých známek opotřebení. Silně poškozeny však byly

Takto zřetelný by teoreticky měl být každý otisk. Skutečnost je však jiná.